

Тема. Логіка наукового дослідження та теоретична апробація його результатів

План

1. Логіка наукового дослідження
2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень
3. Підготовка наукових публікацій. Тези

Наукове дослідження

Наукове дослідження – це цілеспрямований процес виробництва нових знань, які розкривають нові явища у суспільстві і природі, для використання їх у практичній діяльності людей.

Науково-дослідний процес – це сукупність організаційних, методичних і технічних прийомів, що здійснюються за допомогою певних процедур.

Він складається з таких стадій:

організаційної;

дослідної;

стадії узагальнення і апробації результатів дослідження.

Наукове дослідження

Етапи наукового дослідження

Емпіричний етап пов'язаний з отриманням та первинною обробкою вихідного фактичного матеріалу

Теоретичний етап і рівень дослідження пов'язаний з глибоким аналізом фактів, з проникненням в сутність досліджуваних явищ, з пізнанням і формулюванням в якісній та кількісній формі законів, тобто з поясненням явищ.

Емпіричний етап

Факти дійсності – це події, явища, які відбувалися або відбуваються насправді, це різні сторони, властивості, відносини досліджуваних об'єктів

Наукові факти – це відображені свідомістю факти дійсності, причому обов'язково перевірені, осмислені і зафіксовані в мові науки у вигляді емпіричних суджень

Емпіричний етап складається з 2-х стадій роботи:

- перша стадія – це процес добування, отримання фактів, бо очевидно, що для осмислювання, аналізу фактів їх потрібно передусім мати;
- друга стадія емпіричного дослідження включає в себе первинну обробку і оцінку фактів у їх взаємозв'язку, тобто:
 - осмислення і суворий опис здобутих фактів в термінах наукової мови;
 - класифікацію фактів за різними підставами та виявлення основних залежностей між ними.

Емпіричний етап

Обробка і оцінка фактів передбачає

- а) критичну оцінку і перевірку кожного факту, очищення його від випадкових і несуттєвих домішок;
- б) опис кожного факту в певних термінах тієї науки, в рамках якої ведеться дослідження;
- в) відбір з усіх фактів типових, найбільш повторюваних і які виражають основні тенденції розвитку;
- г) класифікацію фактів за видами досліджуваних явищ, по їх істотності, приведення їх в систему;
- д) розкриття найбільш очевидних зв'язків між відібраними фактами, тобто на емпіричному рівні дослідження закономірностей, які характеризують досліджувані явища.

Теоретичний етап

Передбачає

- глибокий аналіз фактів, з проникненням в сутність досліджуваних явищ;
- пізнання і формулювання в якісній та кількісній формі законів, тобто з поясненням явищ;
- прогнозування можливих подій або змін в досліджуваних явищах;
- вироблення принципів дії, рекомендації щодо практичного впливу на ці явища

Постановка проблеми

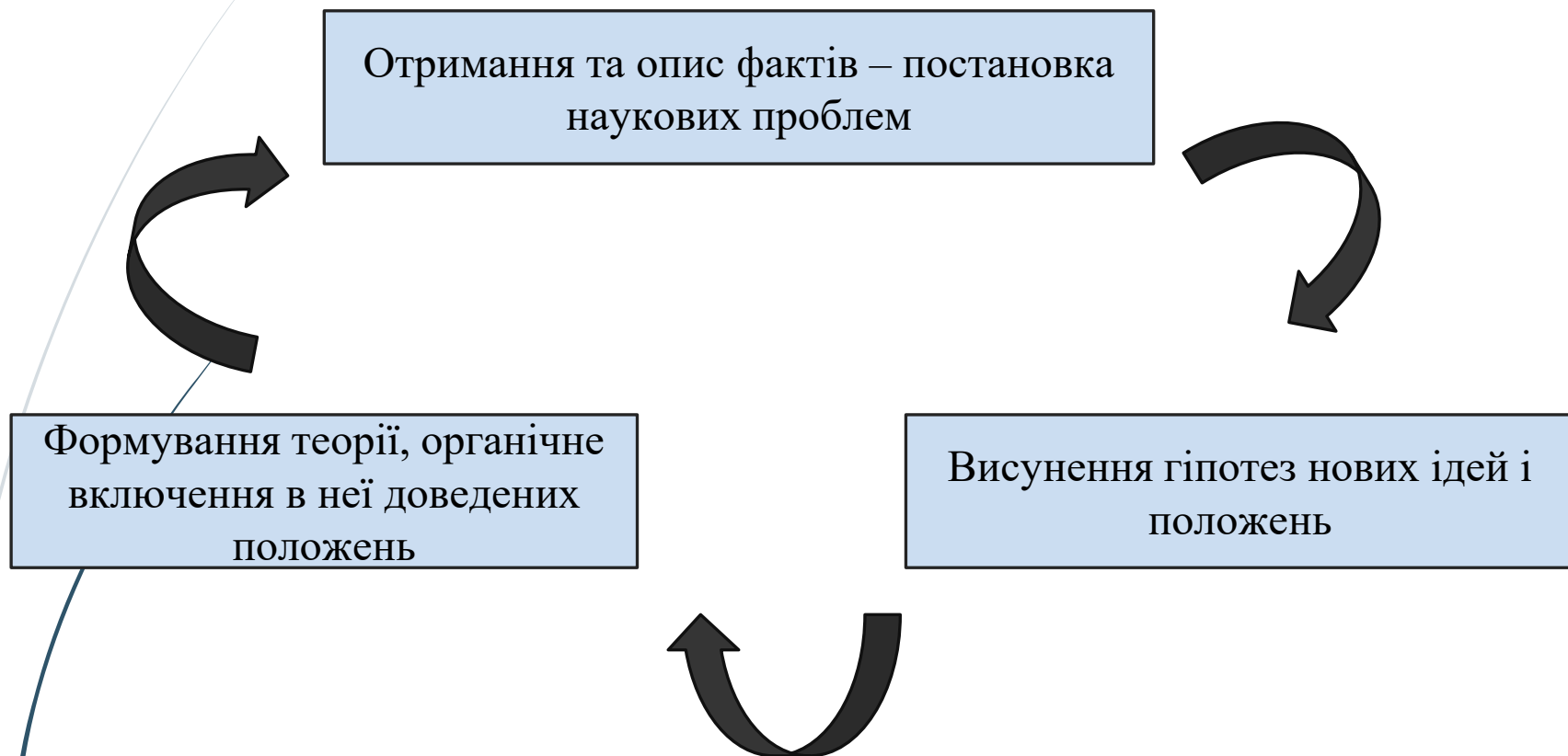
Сполучною ланкою між емпіричним і теоретичним етапом є постановка проблеми

➤ – визначити відоме і невідоме; які факти, пояснені і які вимагають пояснення; факти, відповідні теорії і які суперечать їй;

➤ – сформулювати питання, що виражає основний зміст проблеми, обґрунтувати його правильність і важливість для науки

➤ – намітити конкретні завдання, послідовність їх вирішення та вживані при цьому методи

Цикл наукового дослідження

Задум дослідження

Задум дослідження – це основна ідея, яка пов’язує воедино всі структурні елементи методики, визначає порядок проведення дослідження, його етапи

мета, завдання,
гіпотеза
дослідження

критерії, показники
розвитку
конкретного явища
співвідносяться з
конкретними
методами
дослідження

визначається
послідовність
застосування цих
методів, порядок
управління ходом
експерименту, порядок
реєстрації, накопичення і
узагальнення
експериментального
матеріалу

Етапи наукового дослідження

Перший етап включає в себе:

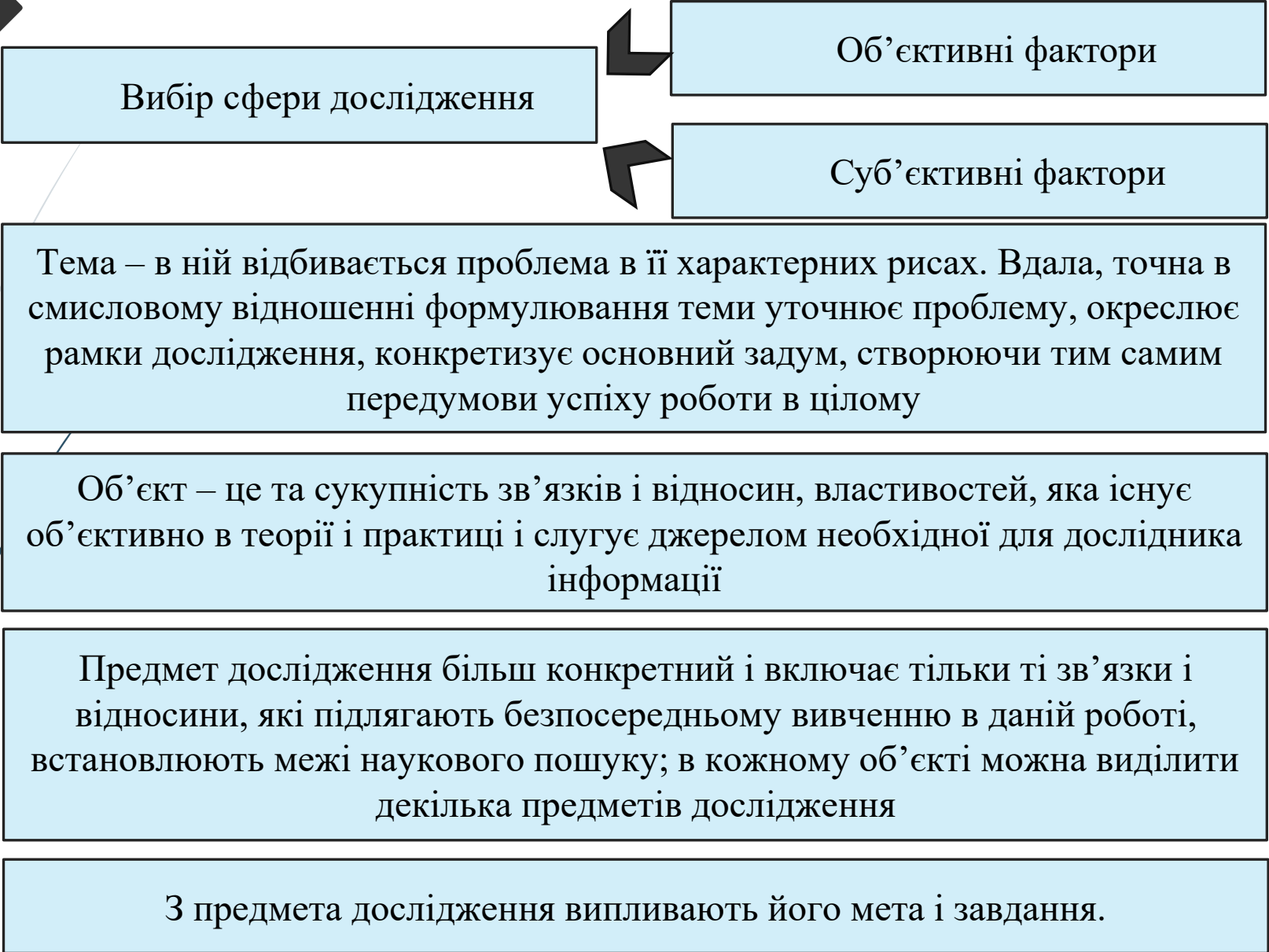
- вибір проблеми і теми;
- визначення об'єкта і предмета, цілей і завдань;
- розробку гіпотези дослідження.

Другий етап роботи містить:

- вибір методів і розробку методики дослідження;
- перевірку гіпотези;
- безпосередньо дослідження;
- формулювання попередніх висновків, їх апробація і уточнення;
- обґрунтування заключних висновків і практичних рекомендацій.

Третій етап (заключний) будується на основі впровадження отриманих результатів у практику. Робота літературно оформляється.

Перший етап

Вибір сфери дослідження

The diagram illustrates the first stage of research. It begins with a box labeled 'Вибір сфери дослідження' (Selection of the research area). This box is connected by arrows to two sub-factors: 'Об'єктивні фактори' (Objective factors) and 'Суб'єктивні фактори' (Subjective factors). Below these, a large box defines the 'Тема' (Topic) as a problem with characteristic features, which clarifies the problem, sets the research framework, and defines the main idea, thereby creating the preconditions for success. This is followed by a box defining the 'Об'єкт' (Object) as a totality of relationships and properties that exist objectively and serve as a source of information. Then, a box defines the 'Предмет' (Subject) as more specific relationships and properties to be studied in the given work, establishing the boundaries of the scientific search and identifying several subjects of research. Finally, a box states that three subjects of research influence its goal and task.

Об'єктивні фактори

Суб'єктивні фактори

Тема – в ній відбивається проблема в її характерних рисах. Вдала, точна в смислового відношенні формулювання теми уточнює проблему, окреслює рамки дослідження, конкретизує основний задум, створюючи тим самим передумови успіху роботи в цілому

Об'єкт – це та сукупність зв'язків і відносин, властивостей, яка існує об'єктивно в теорії і практиці і слугує джерелом необхідної для дослідника інформації

Предмет дослідження більш конкретний і включає тільки ті зв'язки і відносини, які підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі, встановлюють межі наукового пошуку; в кожному об'єкті можна виділити декілька предметів дослідження

З предмета дослідження випливають його мета і завдання.

Другий етап. Методика дослідження

Методика – це сукупність прийомів, способів дослідження, порядок їх застосування та інтерпретації отриманих за їх допомогою результатів. Вона залежить від характеру об'єкта вивчення; методології; мети дослідження; розроблених методів; загального рівня кваліфікації дослідника

Скласти програму дослідження, методику неможливо:

- по-перше, без з'ясування, в яких зовнішніх явищах проявляється досліджуване явище, якими є показники, критерії його розвитку;
- по-друге, без співвіднесення методів дослідження з різноманітними проявами досліджуваного явища.

Програма дослідження

- яке явище досліджується;
- за якими показниками;
- які критерії дослідження застосовуються;
- які методи дослідження використовуються;
- порядок застосування тих чи інших методів.

Компоненти методики

- теоретико-методологічна частина, концепція, на підставі якої будується вся методика;
- досліджувані явища, процеси, ознаки, параметри;
- субординаційні і координаційні зв'язки і залежності між ними;
- сукупність застосовуваних методів, їх субординація і координація;
- порядок застосування методів і методологічних прийомів;
- послідовність і техніка узагальнення результатів дослідження;
- склад, роль і місце дослідників у процесі реалізації дослідницького задуму.

Третій етап – впровадження отриманих результатів у практику.
Робота літературно оформляється

Факультативне читання 😊

<https://speka.ua/business/eksperiment-tvorcy-chatgpt-iz-bezumovnim-doxodom-9824z0>

Інформація

Нормативно-
правове
регулювання

Закон України «Про інформацію»

інформація – будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді

джерелами інформації є передбачені та встановлені Законом носії інформації: документи та інші носії інформації, які являють собою матеріальні об'єкти, що зберігають інформацію, а також повідомлення засобів масової інформації, публічні виступи

Характеристики інформації

1

адекватність – відповідність реальним процесам і об'єктам

2

релевантність – відповідність тим завданням, для вирішення яких вона призначена

3

правильність – відповідність способу вираження інформації її змісту

4

точність – відображення відповідних явищ з мінімальним викривленням або мінімальною помилкою

5

актуальність або своєчасність – можливість її використання тоді, коли потреба в ній особливо велика

6

загальність – незалежність від окремих змін

7

ступінь деталізації – детальна інформація

Інформація у наукових дослідженнях

Науково-технічна інформація – будь-які відомості та/або дані про вітчизняні та зарубіжні досягнення науки, техніки і виробництва, одержані в ході науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проектно-технологічної, виробничої та громадської діяльності, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді

Всі елементи дослідницької діяльності пов'язані зі збереженням, переробкою та збиранням інформації:

- Пошук інформації;
- Читання, виписки;
- Відтворення даних і обробка;
- Формування нової праці;
- Зберігання відібраних матеріалів;
- Формування картки особистого архіву.

Класифікація інформації

За ступенем наукової новизни

- а) нову інформацію, що відображає новизну запропонованого рішення теоретичного або практичного завдання;
- б) релевантну, яка раніше містилась в аналогах (наприклад, в методичних вказівках).

За призначенням

- а) повідомлювану інформацію, що отримана в процесі дослідження;
- б) управлінську інформацію, яка необхідна для прийняття управлінських рішень.

Класифікація інформації

За тривалістю періоду, протягом якого інформація зберігає свою актуальність

- а) теоретичну (наукову) інформацію - це результати фундаментальних чи прикладних наукових досліджень в різних областях, які широко використовуються у виробництві та управлінні;
- б) стратегічну - інформація, що зберігає актуальність протягом тривалих періодів (10-15 років): довготривалі плани і прогнози, дані про повільно змінювані об'єкти, проектно-конструкторська документація;
- в) тактичну (кон'юнктурну) - інформація з періодом актуальності 2-3 роки і менше;
- г) оперативну - інформація, що актуальна в межах одного циклу оперативного управління.

Класифікація інформації

Залежно від об'єкта

- а) природнонаукова - характеризує зв'язки між природними об'єктами;
- б) техніко-технологічна - відображає взаємозв'язки між предметами природи, які стосуються технології та технічних засобів;
- в) економічна - розкриває відносини між людьми в процесі виробництва, розподілу, обміну і споживання;
- г) соціально-політична - інформація про соціальні, політичні, ідеологічні відносини між людьми.

Збір інформації

Принципи

- матеріали мають збиратися цілеспрямовано в залежності від мети і завдання дослідження;
- склад і структура матеріалів має відповідати структурі дослідження, тобто матеріали треба групувати за розділами дослідження відповідно до плану роботи.

Етапи

- накопичення матеріалу без оцінки його значення;
- фільтрація матеріалу (поділяється на істотний і другорядний);
- вивчення зібраного матеріалу.

Обробка інформації

Етапи

Етап редагування і кодування інформації, коли в інформаційному масиві усуваються помилки запису інформації, визначається система її кодування

Етап перенесення даних на електронні носії. Обсяг інформації, що збирається в ході дослідження, як правило, достатньо великий

Етап перевірки якості даних і корекції помилок

Етап створення змінних. Зібрана інформація досить часто прямо не відповідає на запитання, що потребують відповідей у ході наукового дослідження. Для отримання тієї або іншої характеристики може виникнути потреба виконати чимало перетворень даних. Тому створення змінних є процедурою, де змінні – показники, вивченню яких і присвячене дослідження

Обробка інформації

Етапи

Етап статистичного аналізу інформації. За своєю значущістю цей етап є ключовим у процесі аналізу даних. У ході статистичного аналізу виявляються шукані статистичні закономірності та залежності. Дослідники, використовуючи різні методи статистики, можуть достатньо повно і всебічно проаналізувати зібрану інформацію

Етап створення електронних та фізичних архівів. Створення архівів дає змогу зберігати і легко знаходити в разі потреби необхідну інформацію. Наявність якісних архівів може допомогти під час проведення повторних досліджень

Обробка інформації

Етапи

Етап підготовки звіту за результатами проведеного дослідження – завершальний етап. Результат аналізу отриманої інформації відображають у звіті про проведене дослідження, який містить висновки та рекомендації

Етап створення джерельної бази наукового дослідження та складання огляду літератури. В процесі вивчення літератури з обраної теми використовується тільки та інформація, яка має безпосереднє відношення до проблематики наукового дослідження і тому саме вона є найбільш цінною та корисною

Друковані джерела інформації

Вид видання	Характеристика за призначенням
Офіційні	Публікації законодавства, нормативно-правових актів державних і господарських органів управління
Наукові	Результати наукових, експериментальних та інших досліджень у різних сферах знань
Науково-популярні	Відомості з різних галузей науки і техніки, призначені для ознайомлення непрофесійного загалу читачів
Підручники	Знання наукового і прикладного характеру, зведені у систему, призначені для педагогічних цілей
Виробничі	Знання з технології, техніки, організації виробництва, менеджменту, маркетингу бухгалтерського обліку і аудиту та інші призначені для використання у практичній діяльності фахівцями певного профілю
Довідкові	Містять коротку наукову і прикладну інформацію для ознайомлення фахівців з певної галузі знань, а також для наукових досліджень і професійної діяльності
Нормативно-виробничі	Правила, норми і нормативи, технологічні вимоги, стандарти, призначені для використання у виробництві, менеджменті, маркетинг та іншій практичній діяльності
Рекламні	Відомості про вироби, послуги, які рекомендуються з метою залучення покупця
Патентно-ліцензійні	Право на використання інтелектуальної власності, трудову діяльність у певній сфері виробництва або бізнесу
Проспекти	Видання рекламного характеру, що стосуються конкретного виду товару машин, устаткування для залучення покупців
Каталоги	Нормативно-виробничі довідники різних видів знань наукового прикладного характеру
Інформаційні	Систематичні відомості про видані праці з питань науки і практичної діяльності у різних галузях національної економіки

Наукові документи

Первинні документи мають переважно нові науково-технічні відомості, які є результатом науково-дослідної діяльності, проектно-конструкторської і практичної діяльності (документи відображають господарські операції) або нове осмислення відомих ідей і фактів. До них відносять більшість книг (виняток становлять довідники), періодичні видання, науково-технічні звіти, дисертації, депоновані рукописи тощо

Вторинні документи є результатом переопрацювання одного або кількох первинних документів. До вторинних документів відносять бібліографічні описи, анотації, реферати, огляди, довідкові та інформаційні видання, переклади, бібліотечні каталоги, бібліографічні покажчики і картотеки. Крім того, до вторинних документів відносять реєстри бухгалтерського обліку господарської діяльності підприємств і підприємців, складені на підставі первинної документації

Тези доповідей

Тези доповіді (гр. thesis – положення, твердження) – це опубліковані до початку наукової конференції матеріали із викладом основних аспектів наукової доповіді. Вони фіксують наукову точку зору автора і містять матеріали, які раніше не друкувалися. Завдяки влучно складеним тезам, автор має можливість створити собі репутацію фахівця, здатного в логічній і переконливій, ясній і доступній для адресата формі висловлювати результати своєї роботи. Тези на конференцію - це не план наукової роботи і не список основних положень. Тези – це стисла, але амбітна і самодостатня наукова стаття.

Порядок підготовки тез

- визначення теми дослідження;
- аналіз літератури за темою дослідження;
- визначення проблемного питання в рамках теми дослідження;
- формулювання назви тез доповідей;
- узгодження назви тез та напрямку дослідження з науковим керівником?
- написання тез;
- узгодження тексту тез з науковим керівником;
- публікація тез доповіді.

NB! Зазвичай, тези доповідей формуються під конкретний науковий захід, який має свої вимоги до змістового наповнення та оформлення тез. Тому доцільно при написанні тез одразу враховувати відповідні вимоги. Водночас, можливим є й інший порядок роботи – формування тексту тез, визначення наукового заходу, виставлення тез під вимоги наукового заходу.

Джерела інформації. Бібліотека Вернадського

← → ↻ 🏠 ⚠️ Небезпечно | www.nbuv.gov.ua

📖 ⭐ ⚙️ 🗺️ ⬇️ 🌐

Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського

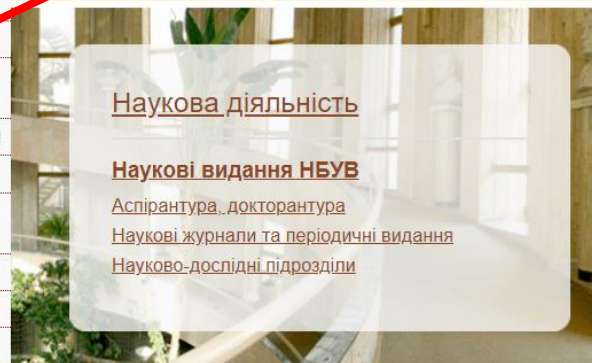
Оберіть мову ▼

[Зворотний зв'язок](#) | [Мапа сайту](#) | [Вхід](#)

ПРО БІБЛІОТЕКУ НОВИНИ ЧИТАЧАМ **РЕСУРСИ** БІБЛІОТЕКАРЯМ

- Електронні ресурси
- Наукові ресурси
- Інформаційно-аналітичні ресурси
- Історико-культурні ресурси
- Бібліографічні ресурси
- Спеціалізовані е-бібліотеки
- Електронні виставки
- Інтернет-ресурси
- Бази даних

Наукова діяльність

Наукові видання НБУВ

[Аспірантура, докторантура](#)

[Наукові журнали та періодичні видання](#)

[Науково-дослідні підрозділи](#)

НАЦІОНАЛЬНИЙ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР

НАУКОВА І ВИДАВНИЧА
ДІЯЛЬНІСТЬ

ФОНДИ І КОЛЕКЦІЇ

ФОРУМИ, КОНФЕРЕНЦІЇ

ДАРИ ТА НОВІ
НАДХОДЖЕННЯ

Науковий пошук
публікацій WEB 3.0

Повнотекстовий пошук

Інформаційний портал
«Наука України: доступ до знань»

удосконалено Google

Каталоги

Новини »

Нові надходження»

4-12-2020

до
21.12

Доступ до повнотекстової бази даних наукових
публікацій ScienceDirect

НБУВ (2014-2018)
НАУКОВА
ДІЯЛЬНІСТЬ

Наукові видання НБУВ

Джерела інформації. Бібліотека Вернадського

ПРО БІБЛІОТЕКУ НОВИНИ ЧИТАЧАМ РЕСУРСИ БІБЛІОТЕКАРЯМ

[Головна](#) » [Ресурси](#) » Наукові ресурси

Наукові ресурси

Науковий пошук публікацій WEB 3.0

удосконалено **Google**

[Наукова періодика України](#)

Електронний архів наукових періодичних видань України

*** До уваги видавництва** наукових періодичних видань: [Процедура надання довідок](#)

[Наукова електронна бібліотека](#)

Політематичне зібрання електронних документів формується за пріоритетними напрямками науки, освіти, культури, економіки, виробництва, управління тощо.

[Цифрова бібліотека історико-культурної спадщини](#)

Оцифровані документи історико-культурних фондів НБУВ: книги, періодика, стародруки, рукописи, ноти, карти, образотворчі матеріали.

[Реферативна база даних "Україніка наукова"](#)

Реферативна інформація про результати наукової діяльності вітчизняних учених і фахівців

[Наукові реферативні огляди](#)

Тематичні реферативні огляди за пріоритетними напрямками наукової діяльності

[Автореферати дисертацій](#)

Електронна повнотекстова колекція авторефератів дисертацій (1998 - 2011 рр.)

Інформаційні ресурси

[Інформаційний портал
«Наука України»](#)

- [Каталоги](#)
- [Електронні ресурси](#)
- [Електронні виставки](#)
- [Бази даних](#)
- [Інтернет-ресурси](#)
- [Наукові ресурси](#)
- [Інформаційно-аналітичні ресурси](#)
- [Історико-культурні ресурси](#)
- [Бібліотекознавчі ресурси](#)
- [Спеціалізовані е-бібліотеки](#)
- [Бібліографічні ресурси](#)
- [Біографічні ресурси](#)

Пам'ятка користувача:

- [Книжкові видання](#)
- [Журнали та продовжувані видання](#)

Джерела інформації. Бібліотека Вернадського

Простий
пошук

Розширений
пошук

Показчики

Професійний
пошук

Рубрикатор
НБУВ

Розподілений
пошук

Бази даних

Книжкові видання та
компакт-диски

Журнали та
продовжувані
видання

Автореферати
дисертацій

Реферативна база
даних

Наукова періодика
України

Тематичний
навігатор

Авторитетний файл
імен осіб

Для швидкої
роботи та
реалізації всіх
функціональних
можливостей
пошукової
системи
використовуйте

Наукова періодика України - простий пошук

Вид пошуку

Ключові слова (без закінчень) - наприклад: комп'ютер технол

Ключові слова (без закінчень) - наприклад: комп'ютер технол

Автор (прізвище та перший ініціал без крапки) - наприклад: Вернадський В

Назва публікації (або початок назви)

Рік видання (тільки цифри)

Назва - періодика (можна ввести одну букву)

Пошук

Поточний стан: 2839 - журналів ; 50245 - випусків ; 1221209 - повних текстів статей

Список видань за алфавітом назв:

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W
A B B G G' D E E J J I K L M N O P R S T U F X C C Ш Щ Э Ю Я

Програмно-технологічні рішення та технологічна підтримка інформаційного ресурсу "Наукова періодика України" здійснюються
[відділом інформаційно-комунікаційних технологій НБУВ](#)

Нова технологічна платформа, програмні рішення, [нові правила формування](#), пошуковий інтерфейс та дизайн
інформаційного ресурсу "Наукова періодика України":
[Лобузіна Катерина Вілентіївна](#), д. н. соц. ком., зав. відділу інформаційно-комунікаційних технологій

[Авторський показчик](#) [Показчик назв публікацій](#)

Ключові слова
пошук публікацій

- [Каталог періодичних видань НАН України](#)
- [Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України](#)

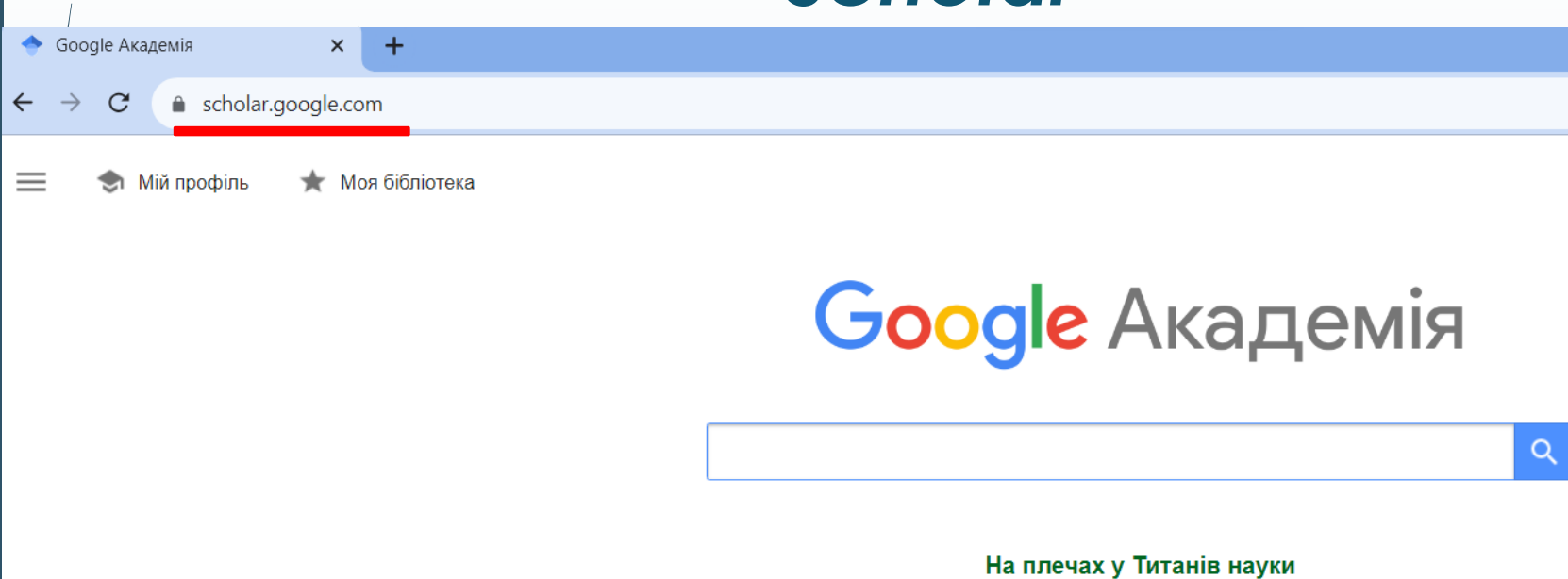

Джерела наукової інформації

- Українські журнали у [ScImago Journal & Country Rank](#) - наукові показники журналів і країн, розроблені на основі інформації, яка міститься у базі даних Scopus® (Elsevier BV)

Джерела інформації. Google Scholar

Порядок підготовки тез

Орієнтовна структура тез доповіді:

- вступ (обґрунтування актуальності теми дослідження+ постановка завдання);
- основні результати дослідження;
- висновки.

Приклад визначення тематики тез

Тема магістерської кваліфікаційної роботи: Управління персоналом організації

Можливі варіанти теми тез доповіді:

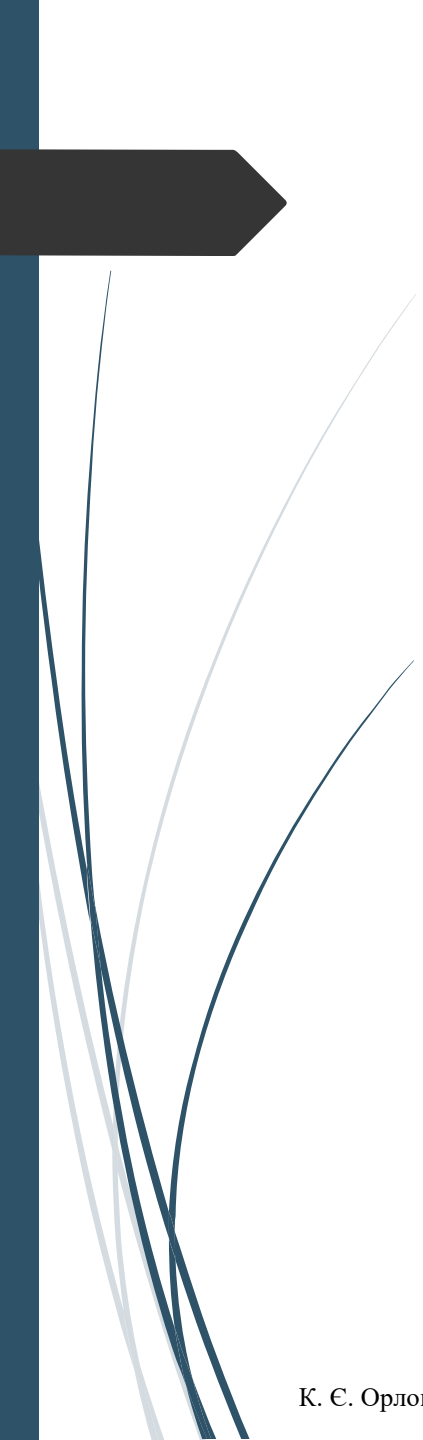
- економічний зміст поняття «персонал»;
- методичні засади оцінювання ефективності управління персоналом;
- сучасні концепції управління персоналом;
- система управління персоналом;
- напрями удосконалення управління персоналом;
- організаційно-методичні засади удосконалення системи управління персоналом тощо.

Матеріали конференцій, проведених на базі Житомирської політехніки

<https://conf.ztu.edu.ua/>

Дякую за увагу!